CORFF Y CYNRYCHIOLWYR YR EGLWYS YNG NGHYMRU

Cynhaliwyd cyfarfod o Gorff y Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru yn 2 Sgwâr Callaghan, Caerdydd ar 5 Mawrth 2020.

Yn bresennol:

Aelodau yn rhinwedd eu swydd
Archesgob Cymru
Y Parchedicaf J D E Davies

Cadeiryddion Byrddau Cyllid Esgobaethau:

Llanelwy:	Mrs H R Jones
Tyddewi:	Mr N C P Griffin
Llandaf:	Mr M A Lawley
Mynwy:	Mr P E Lea
Abertawe ac Aberhonddu	Syr E P Silk

Aelodau etholedig

Llanelwy:	Y Tra Parchedig N H Williams
Bangor:	Y Tra Parchedig K L Jones
Tyddewi:	Mrs J A P Hayward, yr Hybarch P R Mackness
Llandaf:	Mr G I Moses, yr Hybarch C B W Smith
Mynwy:	Miss P R Brown, yr Hybarch J S Williams
Abertawe ac Aberhonddu	Mr T J P Davenport, Yr Hybarch A N Jevons

Aelodau enwebedig
Mr J J Turner (Cadeirydd)
Mr R Davies
Mr P D Kennedy
Mr T O S Lloyd

Ymddiheuriadau: Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Mr L James, Dr H Parry-Smith, Mrs E M Perkins, Mrs H Wiseman a'r Hybarch M K Stallard.

Yn bresennol: Roedd yr aelodau staff canlynol yn bresennol:
Ysgrifennydd y Dalaith, y Pennaeth Cyllid, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, y Swyddog Llywodraethu a'r Swyddog Cyllid a Llywodraethu. Roedd y Pennaeth Cyfathrebu a Thechnoleg a'r Rheolwr Diogelu yn bresennol ar gyfer eitemau 20/16 and 20/17.

Gweddïau: Arweiniwyd y gweddïau agoriadol gan yr Hybarch Christopher Smith, Archddiacon Morgannwg.

Gwrthdaro buddiannau: Datganodd pob clerig a oedd yn bresennol fod ganddynt fuddiant yn yr Adolygiad o Dâl Clerigion (eitem 20/19).

Datganodd deoniaid ac archddiaconiaid y cadeirlannau a oedd yn bresennol fuddiant yn y drafodaeth ar ariannu cadeirlannau (eitem 19/52), er na fyddent yn elwa'n bersonol ar unrhyw benderfyniadau a fyddai'n deillio o'r drafodaeth honno.

Cofnodion cyfarfod 14 Tachwedd 2019
20/01

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod blaenorol yn gofnod cywir ac fe'u llofnodwyd gan y Cadeirydd. Nodwyd amrywiol faterion a oedd yn codi o'r cofnodion hyn.

Crynodeb o weithgareddau'r Pwyllgor
20/02

Atgoffodd y Swyddog Llywodraethu yr aelodau fod Corff y Cynrychiolwyr wedi bod yn gweithredu system 'taflen binc' ers blynyddoedd, a oedd yn tynnu sylw at faterion penodol yn codi o gofnodion pwyllgorau. Roedd unrhyw faterion a oedd yn codi o gofnodion pwyllgorau a oedd angen penderfyniadau yn ymddangos fel eitemau unigol ar agenda Corff y Cynrychiolwyr ar gyfer ystyriaeth benodol.

Eglurodd y Swyddog Llywodraethu fod system newydd yn cael ei chyflwyno ac y byddai pob eitem i'w nodi gan Gorff y Cynrychiolwyr yn cael eu cynnwys mewn un papur. Byddai hyn yn rhoi cyfle cliriach i aelodau ymgysylltu â gweithgareddau pwyllgorau Corff y Cynrychiolwyr.

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y newid.

Diweddariadau ymddiriedolwyr
20/03

<u>Cofrestr gwrthdaro buddiannau</u>

Nododd Corff y Cynrychiolwyr fod pob aelod wedi cael cais i adolygu a diweddaru eu cofrestri o wrthdaro buddiannau fel rhan o'r adolygiad blynyddol.

Gan nad oedd y Polisi Gwrthdaro Buddiannau wedi'i ddiweddaru ers nifer o flynyddoedd nodwyd y byddai'r Pwyllgor Pobl yn cynnal adolygiad cyffredinol i Gorff y Cynrychiolwyr ei ystyried mewn cyfarfod yn y dyfodol.

<u>Cymhwysedd ymddiriedolwyr</u>

Atgoffodd y Swyddog Llywodraethu Gorff y Cynrychiolwyr ei fod wedi cytuno, yn ei gyfarfod ar 15 Tachwedd 2018 (cofnod 18/47), y byddai'r holl aelodau'n cael cais i ail-gadarnhau eu bod yn dal yn gymwys i weithredu fel ymddiriedolwyr, yn unol â meini prawf cymhwysedd y Comisiwn Elusennau, bob blwyddyn.

Gofynnwyd i'r holl aelodau adolygu, ac os oedd modd iddynt wneud hynny, ail-gadarnhau eu cymhwysedd i fod yn ymddiriedolwyr.

Atgoffodd y Cadeirydd yr aelodau o'u dyletswyddau fel ymddiriedolwyr, a chytunwyd i ailddosbarthu canllawiau'r Comisiwn Elusennau ar rôl ymddiriedolwyr.

Pwerau a dyletswyddau Pwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth
20/04

Cefndir

Atgoffodd Ysgrifennydd y Dalaith fod yr aelodau wedi cael gwybod am drefniadau llywodraethu Athrofa Padarn Sant ym mis Ionawr 2020 a bod rhai newidiadau i'r trefniadau'n angenrheidiol cyn yr Adolygiad Ansawdd Porth oedd i ddod.

Fel darparwr addysg uwch roedd Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru'n ei gwneud hi'n ofynnol i Athrofa Padarn Sant gynnal Adolygiad Ansawdd Porth fel rhan o brosesau sicrhau ansawdd safonol. Er mwyn paratoi at yr adolygiad hwn cynhaliwyd ffug adolygiad ym mis Rhagfyr 2019. Nodwyd bod yr Adolygiad Ansawdd Porth yn adolygiad o drefniadau llywodraethu, polisïau a gweithdrefnau: nid adolygiad o addysgu a safonau addysgu ydoedd.

Roedd y ffug adolygiad wedi dangos gwendid sef ei bod hi'n glir mai Corff y Cynrychiolwyr oedd y corff ymddiriedolwyr a oedd yn goruchwylio Athrofa Padarn Sant, ond nad oedd rôl Cyngor Padarn Sant a'i atebolrwydd i Gorff y Cynrychiolwyr yn ddigon clir. Felly, roedd angen egluro'r sefyllfa'n ffurfiol mewn pryd ar gyfer dyddiad cau cyflwyno'r ddogfen i'w hadolygu ar 24 Ionawr 2020.

Cafodd y newidiadau angenrheidiol i'r ddogfen pwerau a chyfrifoldeb cyfredol eu drafftio a'u cymeradwyo gan Gadeirydd Corff y Cynrychiolwyr ar 17 Ionawr 2020 ac maent wedi'u hamgáu yn atodiad 1. Mae holl aelodau Corff y Cynrychiolwyr wedi'u hysbysu am y cam gweithredu hwn gan y Cadeirydd.

Roedd y diwygiadau i'r pwerau a'r dyletswyddau'n ceisio datgan y canlynol yn glir a'u mynegi'n gyson:

- sefyllfa lywodraethu'r Cyngor a'i fod yn atebol i Gorff y Cynrychiolwyr;
- cyfrifoldeb y Cyngor am lywodraethu academaidd a sicrhau ansawdd.

Pwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth

Roedd yr enw 'Cyngor Padarn Sant' yn achosi rhai anawsterau hefyd gan ei fod yn awgrymu bod y Cyngor yn gorff ymddiriedolwyr annibynnol oedd â chylch ehangach o gyfrifoldeb nag ydoedd mewn gwirionedd. Cynigwyd felly i ailenwi'r Cyngor yn 'Bwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth', a fyddai'n sicrhau bod yr enw'n adlewyrchu natur y pwyllgor yn glir (fel pwyllgor o Gorff y Cynrychiolwyr) a'i bwrpas (ar gyfer llywodraethu academaidd a gwella).

Aelodaeth

Roedd meini prawf aelodaeth y Pwyllgor wedi'u diwygio hefyd a'u dosbarthu. Roeddynt yn cynnwys dau esgob (wedi'u penodi gan Fainc yr Esgobion, gydag un ohonynt yn Gadeirydd y Pwyllgor), chwe chyfarwyddwr gweinidogaeth esgobaeth (yn rhinwedd eu swydd) a dau aelod wedi'u penodi gan Gorff y Cynrychiolwyr. Gallai'r Pwyllgor gyfethol nifer o aelodau eraill i sicrhau amrywiaeth a gwybodaeth o fewn aelodaeth y Pwyllgor, yn cynnwys aelodau o Eglwysi eraill a'r byd academaidd.

Esgob Llandaf oedd Cadeirydd gweithredol y Pwyllgor ar hyn o bryd, ond byddai Mainc yr Esgobion yn ystyried ei chynrychiolaeth ar y Pwyllgor, a goruchwyliaeth esgobol o faes cyfrifoldeb portffolio gweinidogaeth ehangach, yn eu cyfarfod ym mis Mawrth 2020.

Atgoffwyd yr aelodau bod Miss Paulette Brown wedi gweithredu fel un o'r cynrychiolwyr ar Gyngor Padarn Sant a ni chynigwyd newid hyn. Roedd lle'r ail aelod o Gorff y Cynrychiolwyr wedi bod yn wag ers peth amser, a thrafodwyd hyn. Cytunwyd y byddai'n fuddiol iawn cael person lleyg gyda phrofiad penodol yn y sector addysg neu werthuso cyrsiau: gellid defnyddio'r lle gwag yng nghategori aelodaeth gyfetholedig Corff y Cynrychiolwyr i hwyluso penodiad o'r fath fel bo angen.

Crynodeb

Ar ôl trafod cyflawnodd Corff y Cynrychiolwyr y camau canlynol:

i. Cymeradwyo ailenwi Cyngor Padarn Sant yn Bwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth;
ii. Cymeradwyo pwerau a dyletswyddau diwygiedig Pwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth;
iii. Cadarnhau penodiad Miss Paulette Brown yn un o ddau gynrychiolydd Corff y Cynrychiolwyr ar y Pwyllgor;
iv. Awdurdodi staff y dalaith i weithio i nodi ymgeiswyr addas ar gyfer eu penodi i'r Pwyllgor gan Gorff y Cynrychiolwyr;
v. Nodi y byddai Mainc yr Esgobion yn ystyried cynrychiolaeth esgobol ar y Pwyllgor.

Polisi Buddsoddi Moesegol
20/05

Cynghorodd y Pennaeth Cyllid fod y Grŵp Buddsoddi Moesegol wedi adolygu Polisi Buddsoddi Moesegol yr Eglwys yng Nghymru'n ddiweddar ac wedi cynnig nifer o ddiwygiadau, cynigion yr oedd y Pwyllgor Buddsoddi wedi'u hystyried yn fanwl.

Roedd dau o gynigion y Grŵp Buddsoddi Moesegol yn cynnwys newidiadau i drefniadau buddsoddi cronfa fuddsoddi Corff y Cynrychiolwyr:

- Lleihau'r terfyn buddsoddi ar gyfer tybaco, gamblo ac alcohol o 20% i 10%;
- Peidio â buddsoddi'n fwriadol mewn unrhyw gwmni a oedd yn cael dros 5% o'i drosiant o gynhyrchu neu echdynnu tanwydd ffosil.

Roedd y Pwyllgor Buddsoddi wedi cael cyngor gan y rheolwyr buddsoddi ar yr effaith y byddai'r cynigion hyn yn ei chael ar incwm buddsoddi'r dyfodol. Cadarnhawyd bod y Pwyllgor Buddsoddi wedi ystyried y cyngor hwn ac wedi deall effaith bosibl y cynigion ar elw buddsoddiadau'r dyfodol, sefyllfa a fyddai'n cael ei rheoli.

Ar sail y cyngor hwn, argymhellodd y Pwyllgor Buddsoddi y newidiadau canlynol i'r Polisi Buddsoddi Moesegol:

i. Lleihau'r terfyn buddsoddi ar gyfer tybaco, gamblo ac alcohol o 20% i 10%;

ii. Dileu'r llinell '*y tu hwnt i feysydd amddiffyniad cyfreithiol a chadw heddwch rhyngwladol*' o adran y Polisi sy'n ymwneud ag arfau;

iii. Newid y geiriau '*llywodraethu a chyfrifoldeb cymdeithasol*' i '*amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu*';

iv. Diwygio polisi'r Eglwys yng Nghymru fel na fyddai'n buddsoddi'n arferol neu'n wybyddus mewn unrhyw gwmni sy'n cael dros 5% o'i drosiant o gynhyrchu neu echdynnu tanwydd ffosil.

Ar ôl trafod cymerodd Corff y Cynrychiolwyr y camau canlynol:

- Cymeradwyo'r diwygiadau arfaethedig i'r Polisi Buddsoddi Moesegol i'w cymeradwyo a'u mabwysiadu gan Gorff y Cynrychiolwyr;
- Cadarnhau y dylai gwarediadau perthnasol gael eu cwblhau erbyn diwedd 2020.

Mae'r Polisi Buddsoddi Moesegol, gyda'r diwygiadau argymelledig arfaethedig wedi'u nodi, wedi'i gynnwys fel atodiad 2.

Aelodaeth Corff y Cynrychiolwyr
20/06

Rhoddodd y Swyddog Llywodraethu wybodaeth am ddau newid i'r aelodaeth.

<u>Aelodaeth yn rhinwedd eu swydd</u>

Roedd Bwrdd Cyllid Esgobaeth Bangor wedi penodi'r Hybarch Mary Stallard, Archddiacon Bangor, fel ei Gadeirydd newydd, i gymryd lle'r Dr Hywel Parry-Smith. Gyda'i phenodiad, roedd yr Archddiacon Mary wedi dod yn aelod o Gorff y Cynrychiolwyr, yn rhinwedd ei swydd.

<u>Aelodaeth etholedig</u>

Roedd Dr Hywel Parry-Smith wedi'i ethol fel cynrychiolydd lleyg Bangor.

Dim ond un lle gwag oedd gan Gorff y Cynrychiolwyr erbyn hyn - yn y categori aelodaeth gyfetholedig, lle a oedd yn cael ei gadw'n strategol rhag ofn y byddai angen cyfethol aelod arall ar sail arbenigedd penodol yn y dyfodol.

Aelodaeth Pwyllgorau Corff y Cynrychiolwyr
20/07

Nododd Corff y Cynrychiolwyr fod y meini prawf aelodaeth ar gyfer y Pwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth yn cynnwys holl gyfarwyddwyr gweinidogaeth esgobaethau, yn rhinwedd eu swyddi. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol fod y rhan fwyaf o'r Cyfarwyddwyr Gweinidogaeth cyfredol yn aelodau clerigol a oedd yn dal swydd, ond bod y Parchedig Ganon Richard Lowndes, Cyfarwyddwr Gweinidogaeth yn esgobaeth Llandaf, yn cael ei gyflogi gan Fwrdd Cyllid yr Esgobaeth.

Eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol fod Adran 7(2) o Bennod III Cyfansoddiad yr Eglwys yng Nghymru yn gwahardd holl aelodau Corff y Cynrychiolwyr a Bwrdd Cyllid Esgobaethau rhag bod yn aelodau o Gorff y Cynrychiolwyr neu unrhyw un o'i bwyllgorau ar hyn o bryd. Roedd y Cyfansoddiad cyfredol felly'n gwahardd y Canon Landowes rhag bod yn aelod o'r Pwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth.

Nodwyd bod nifer cynyddol o glerigion yn cael eu cyflogi yng nghyd-destun contract cyflogaeth yn hytrach na deiliaid swyddi felly gallai'r sefyllfa hon ddod yn fwy cyffredin gydag amser.

Ar ôl trafod, cytunodd Corff y Cynrychiolwyr ar y diwygiad canlynol i gymal perthnasol y Cyfansoddiad, i'w ystyried gan Gorff y Cynrychiolwyr:

Ni fydd unrhyw un sydd yng ngwasanaeth cyflogedig llawn amser Corff y Cynrychiolwyr, Bwrdd Cyllid Esgobaeth nac unrhyw gorff taleithiol neu esgobaethol arall o'r fath yn yr Eglwys yng Nghymru yn gymwys i fod yn aelod o Gorff y Cynrychiolwyr nac unrhyw un o'i bwyllgorau na'i is-bwyllgorau, heb gymeradwyaeth benodol Corff y Cynrychiolwyr.

Hefyd, cymeradwyodd Corff y Cynrychiolwyr benodiad y Canon Richard Lowndes, Cyfarwyddwr Gweinidogaeth Esgobaeth, esgobaeth Llandaf, i'r Pwyllgor Datblygu Hyfforddiant, Ffurfiant a'r Weinidogaeth pe bai'r Corff Llywodraethol yn cymeradwyo'r newid angenrheidiol i'r Cyfansoddiad. Hyd yr adeg honno, byddai'r Canon Lowndes yn parhau i fynychu cyfarfodydd y Pwyllgor fel sylwedydd.

Sylwadau ar gyfarfod aelodau Corff y Cynrychiolwyr a'r Pwyllgor Sefydlog (4-5 Chwefror 2020)
20/08

Ym mis Chwefror 2020 cyfarfu aelodau Corff y Cynrychiolwyr a'r Pwyllgor Sefydlog mewn cyfarfod preswyl i drafod materion yn ymwneud â blaenoriaethau strategol ariannol yr Eglwys yng Nghymru yn y dyfodol. Dosbarthwyd cofnodion o'r trafodaethau i'r holl aelodau.

Nodwyd bod y cyfarfod yn achlysur gwerth chweil a'i fod wedi bod yn brofiad grymusol a chadarnhaol. Y bwriad oedd cynnal cyfarfod ar y cyd arall ym Mai 2020 ble byddai themâu a oedd yn codi o'r cyfarfod blaenorol yn cael eu trafod a'u mireinio ymhellach. Nodwyd ei bod hi'n bwysig parhau i gynnal trafodaethau rhwng Corff y Cynrychiolwyr, y Pwyllgor Sefydlog a Mainc yr Esgobion.

Alldro drafft 2019
20/09

Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid yr alldro drafft ar gyfer 2019.

Adroddwyd bod y diffyg disgwyliedig ar gyfer 2019 yn £1.9 miliwn, o gymharu â'r gyllideb wreiddiol o £3 miliwn.

Atgoffwyd Corff y Cynrychiolwyr o'i fodel cyfanswm elw o asesu a chynllunio gwariant fel canran o werthoedd cyfalaf, gan ddefnyddio cyfartaledd pum mlynedd, ac mai'r nod oedd lleihau gwariant i lefel gynaliadwy o 3.5% o werthoedd cyfalaf.

Roedd cyfanswm y gwariant ar gyfer 2019 yn £20.5 miliwn o gymharu â chyllideb wreiddiol o £19.9 miliwn. Roedd y prif amrywiadau i'r gyllideb wreiddiol yn cynnwys:

- Cynnydd o £490,000 ar gyfraniadau pensiwn clerigion (gwasanaeth blaenorol), a gyfrifwyd fel canran o incwm (30.9%): gan fod incwm yn fwy na'r gyllideb, cynyddodd y swm a ddyrannwyd i gyfraniadau pensiwn clerigion hefyd.
- IICSA - £47,000 yn is na chostau'r cyngor a gyllidebwyd.
- Cyfandaliad untro o £250,000 i Gynllun Pensiwn y Staff i leihau'r diffyg cyllid.
- £100,000 o arbediad mewn costau staff yn sgil swyddi gwag yn uwch dîm staff y dalaith.

Nododd Corff y Cynrychiolwyr yr alldro drafft ar gyfer 2019: byddai ffigurau terfynol yn cael eu cyflwyno i'w cyfarfod nesaf ym mis Mehefin.

Y Gronfa Efengylu
20/10

Rhoddodd Ysgrifennydd y Dalaith y wybodaeth ddiweddaraf ar y defnydd o'r Gronfa Efengylu ers cyfarfod diwethaf Corff y Cynrychiolwyr a'r sefyllfa ariannu gyfredol.

<u>Grantiau a ddyfarnwyd</u>

Nododd Corff y Cynrychiolwyr fod Pwyllgor y Gronfa Efengylu wedi cyfarfod ar 6 Chwefror a dyfarnu'r ddau grant canlynol:

Esgobaeth Tyddewi - dyfarnwyd £1.915 miliwn i'r esgobaeth am waith prosiect mewn partneriaeth â Byddin yr Eglwys.

Esgobaeth Llandaf - dyfarnwyd £2.974 miliwn i'r esgobaeth ar gyfer ei brosiect 'Young Faith Matters'.

<u>Diweddariadau eraill o esgobaethau</u>

Darparwyd diweddariadau ar hynt prosiectau yn esgobaethau Llanelwy a Bangor yn dilyn dyfarnu grantiau o'r Gronfa Efengylu yn 2019.

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y byddai cais yn debygol o ddod gan esgobaeth Mynwy yn ddiweddarach yn 2020; ac roedd sgyrsiau paratoadol yn parhau gydag esgobaeth Abertawe ac Aberhonddu.

<u>Y sefyllfa ar hyn o bryd</u>

Dyrannwyd cyfanswm o £10 miliwn i'r Gronfa Efengylu. Gyda £9,838,000 wedi'i ddyfarnu hyd yn hyn, roedd £162,000 yn dal heb ei ddyrannu.

Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2019 (eitem 19/53) roedd Corff y Cynrychiolwyr wedi trafod cyllid y Gronfa Efengylu'n fanwl, gan ddod i'r casgliad nad oedd am ddyrannu mwy o arian i'r Gronfa Efengylu. Nodwyd nad oedd dwy esgobaeth wedi cyflwyno cais cam cyntaf eto, ac y gallai Pwyllgor y Gronfa Efengylu gael gafael ar hyd at £6 miliwn o arian arall pe bai angen gwneud hynny i sicrhau nad yw'r esgobaethau hynny'n cael eu cosbi.

<u>Pwyllgor y Gronfa Efengylu</u>

Nododd Corff y Cynrychiolwyr fod Mrs Beci Ratcliffe wedi gadael y pwyllgor oherwydd amgylchiadau personol. Ni fyddai unrhyw un yn cael ei benodi yn ei lle am y tro er mwyn dod o hyd i berson â phrofiad a gwybodaeth berthnasol (yn ogystal â bodloni'r meini prawf aelodaeth cyfredol). Nodwyd bod aelodau o bob esgobaeth yn dal i fod ar y Pwyllgor.

Diweddariad ar y Cadeirlannau
20/11

Atgoffwyd Corff y Cynrychiolwyr ei fod wedi gofyn i grŵp bychan ystyried trefniadau ariannu cadeirlannau'n fanwl yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2019 (eitem 19/52).

Roedd y grŵp yn cynnwys yr Archesgob, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg Mr Geoff Moses, yr Hybarch Paul Mackness, y Pennaeth Cyllid a Phennaeth y Gwasanaethau Eiddo. Roedd y grŵp wedi cynnal ymweliadau â'r chwe chadeirlan i gyfarfod y deoniaid a staff eraill y cadeirlannau a meithrin dealltwriaeth fanwl a realistig o bob cadeirlan a'u sefyllfaoedd unigol.

Nodwyd, gan mai newydd gwblhau ei adolygiadau oedd y grŵp, y byddai adroddiad ysgrifenedig, gydag argymhellion, yn cael ei baratoi i'w ystyried gan Gorff y Cynrychiolwyr yn ei gyfarfod ym mis Mehefin 2020.

Penderfyniad Cyffredinol o dan Adran 333 o Ddeddf Elusennau 2011
20/12

Atgoffodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol yr aelodau fod y weithdrefn ar gyfer gweithredu dogfennau ar ran Corff y Cynrychiolwyr wedi'i nodi yn Siarter Frenhinol Corff y Cynrychiolwyr (fel y'i diwygiwyd gan y Siarter Atodol). Pan ddefnyddir Sêl Corff y Cynrychiolwyr i weithredu dogfennau roedd gofyn i un aelod o Gorff y Cynrychiolwyr fod yn bresennol ynghyd â'r Ysgrifennydd, yr Ysgrifennydd Cynorthwyol neu Gynorthwyydd Cyfreithiol yr Ysgrifennydd.

Eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, fodd bynnag, y gallai rhai dogfennau (rhai sy'n ymwneud â gwaredu tir neu roi morgais yn bennaf) fod angen tystysgrif yr ymddiriedolwyr, yn ogystal â sêl. Roedd canllawiau'r Gofrestrfa Tir yn nodi bod y dystysgrif hon ar wahân ac yn wahanol i'r defnydd awdurdodedig arferol o seliau cwmni elusennau.

Byddai rhoi tystysgrifau o'r fath ar gyfer trafodion perthnasol yn anodd gan y byddai angen i bob aelod o Gorff y Cynrychiolwyr lofnodi pob tystysgrif angenrheidiol. Yn lle hynny, cynigwyd y dylai Corff y Cynrychiolwyr wneud penderfyniad cyffredinol o dan Adran 333 o Ddeddf Elusennau 2011 yn awdurdodi dau ymddiriedolwr i weithredu dogfennau o'r fath.

Felly, pasiodd Corff y Cynrychiolwyr y penderfyniad canlynol:

Yn unol â'r pŵer a roddwyd i ni o dan adran 333 o Ddeddf Elusennau 2011 rydym ni, ymddiriedolwyr elusennol Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru ('yr Elusen') yn penderfynu y gellir awdurdodi unrhyw ddau o ymddiriedolwyr elusennol yr Elusen i gymeradwyo, llofnodi a gweithredu unrhyw ddogfen y mae ymddiriedolwyr elusennol yr Elusen yn barti iddi gyda'r bwriad y bydd unrhyw ddogfen a weithredir o dan yr awdurdod hwn yn cael yr un effaith â phe bai'n cael ei gweithredu gan holl ymddiriedolwyr elusennol yr Elusen.

Y Comisiwn Elusennau – adroddiadau digwyddiadau difrifol
20/13

Tynnodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol sylw Corff y Cynrychiolwyr at ganllawiau'r Comisiwn Elusennau ar y trothwy ar gyfer a'r enghreifftiau o ddigwyddiadau difrifol y dylid tynnu sylw'r Comisiwn Elusennau atynt, gan egluro bod Corff y Cynrychiolwyr wedi'i awdurdodi gan y Comisiwn i gyflwyno adroddiadau ar ddigwyddiadau difrifol a digwyddiadau diogelwch ar ran unrhyw ran o'r Eglwys yng Nghymru.

Cadarnhaodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol hefyd fod proses wedi'i sefydlu i nodi digwyddiadau digon difrifol a oedd yn haeddu cael eu hadrodd i'r Comisiwn Elusennau: byddai digwyddiadau difrifol yn cael eu nodi gan Banel Diogelu'r Dalaith; yr adroddiad angenrheidiol yn cael ei ddrafftio gan y Rheolwr Diogelu a Phennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol; byddai Cadeirydd Corff y Cynrychiolwyr yn cael ei hysbysu cyn cyflwyno'r adroddiad.

Yn dilyn gwerthusiad o'r gwaith achos ar ddiogelu ar gyfer 2019 cadarnhawyd bod pedwar adroddiad digwyddiad difrifol wedi'u cyflwyno i'r Comisiwn Elusennau ym mis Ionawr 2020. Nid oedd y Comisiwn wedi ymateb eto. Roedd y pedwar adroddiad yn ymwneud ag ymchwiliadau troseddol cysylltiedig â diogelwch a oedd yn cynnwys clerigion neu bobl leyg.

Yn y dyfodol, bydd adroddiadau ystadegol o adroddiadau digwyddiadau difrifol a gyflwynir i'r Comisiwn Elusennau'n cael eu cyflwyno i Gorff y Cynrychiolwyr er gwybodaeth.

Cafwyd trafodaeth i ddilyn lle holwyd am adroddiadau ar ddigwyddiadau difrifol yn ymwneud â chamymddwyn ariannol. Nodwyd mai dim ond ar faterion yn ymwneud â diogelu y mae gan Gorff y Cynrychiolwyr yr awdurdod i wneud adroddiad ar ddigwyddiad difrifol ar ran rhannau eraill yr Eglwys yng Nghymru ar hyn o bryd. Er y gallai staff esgobaeth neu dalaith ddarparu cymorth a chefnogaeth, y gadeirlan, y plwyf neu'r esgobaeth dan sylw ddylai adrodd am ddigwyddiadau ariannol difrifol.

Byddai canllawiau cyffredinol yn cael eu darparu ar ddigwyddiadau difrifol.

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y sefyllfa hon.

Ymchwiliad Annibynnol i Gam-drin Plant yn Rhywiol (IICSA)
20/14

Atgoffodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol Gorff y Cynrychiolwyr, yn dilyn gwrandawiad IICSA yng Ngorffennaf 2019, fod yr Eglwys yng Nghymru wedi cyflwyno datganiad clo ysgrifenedig i'r ymchwiliad a oedd yn nodi 20 cam gweithredu neu faes i'w hystyried ymhellach er mwyn gwella gweithdrefnau, polisïau ac arferion diogelu. Roedd y datganiad hwn wedi nodi y byddai adroddiad diweddaru yn cael ei gyflwyno i'r Ymchwiliad yn Ionawr 2020 yn nodi'r gwaith a wnaed yn y misoedd cyfamserol.

Cadarnhawyd bod yr adroddiad diweddaru hwn wedi'i gyflwyno felly ar 30 Ionawr 2020, ffaith a nodwyd gan Gorff y Cynrychiolwyr.

Diweddariad ar Ddiogelu
20/15

<u>Polisi Diogelu</u>

Hysbysodd y Rheolwr Diogelu Gorff y Cynrychiolwyr y byddai Polisi Diogelu'r Dalaith yr Eglwys yng Nghymru a gynhyrchwyd yn 2016 ac a adolygwyd yn 2018, yn cael ei ddiweddaru yn 2020, yn unol â'r ymrwymiad a wnaed i IICSA yn y diweddariad ysgrifenedig a gyflwynwyd ym mis Ionawr 2020. Dyfeisiwyd rhaglen waith ar y Polisi diwygiedig gyda'r gobaith y byddai Corff y Cynrychiolwyr yn adolygu'r diwygiadau arfaethedig yn eu cyfarfod ym mis Mehefin 2020.

Trefn Rheoli Gwaith Achos

Hefyd yn ymwneud ag ymrwymiad a wnaed i IICSA, roedd trefn rheoli gwaith achos (*MyConcern)* wedi'i rhoi ar waith yn Ionawr 2020. Roedd y drefn hon yn cael ei defnyddio gan swyddogion diogelu'r dalaith i gofnodi gweithgarwch diogelu a chynhyrchu adroddiadau ar waith achos. Roedd staff diogelu'r dalaith yn parhau i weithio gyda darparwr *MyConcern* i fireinio'r feddalwedd.

Swyddogion Diogelu'r Dalaith

Dywedodd y Rheolwr Diogelu fod y gwaith o recriwtio trydydd Swyddog Diogelu'r Dalaith ar y gweill.

Hyfforddiant ar Ddiogelu

Yn 2018, symudwyd y cyfrifoldeb strategol a gweithredol am ddiogelu i Athrofa Padarn Sant. O ganlyniad, cytunwyd ar fodel llywodraethu newydd i oruchwylio'r gwaith o ddatblygu strategaeth ddiwygiedig ar gyfer hyfforddiant ar ddiogelu a deunyddiau hyfforddi cysylltiedig.

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y diweddariad ar ddiogelu.

Cyllido cronfa ddata diogelu
20/16

Hysbysodd Pennaeth Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu Gorff y Cynrychiolwyr fod staff TGCh, yn ogystal â chyflwyno trefn reoli *Myconcern* ar gyfer gwaith yn ymwneud â gwaith achos diogelu, wedi cynnal cyfres o ymgynghoriadau ar draws y dalaith i adolygu'r gefnogaeth dechnegol gyfredol ar gyfer rheoli gwaith diogelu gyda'r bwriad o wneud gwelliannau yn ôl y gofyn, er mwyn ymateb i'r IICSA.

Roedd yr ymgynghoriadau hyn wedi amlygu bod angen brys am drefn ddiogelu ar-lein unedig a oedd yn cwmpasu swyddogaethau gweinyddol cyfredol.

Cyflwynodd Pennaeth TGCh gynnig manwl ar gyfer pwrcasu a llunio system cronfa ddata a oedd yn hwyluso prosesau electronig i fonitro, cofnodi a rheoli'n rhagweithiol ardystiadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) a hyfforddiant ar ddiogelu.

Dangosfwrdd Rheoli

Byddai'r dangosfwrdd hwn yn darparu cyfleuster trosolwg ac adolygiad a fyddai'n caniatáu dadansoddiad gronynnog o wiriad DBS a darpariaeth hyfforddiant ar ddiogelu o fewn esgobaeth benodol, plwyf neu endid daearyddol neu strwythurol. Byddai trefn gyda goleuadau traffig yn tynnu sylw at unrhyw ddiffygion a oedd angen eu datrys.

Rheoli gwiriadau DBS

Byddai'r cyfleuster hwn yn disodli'r gronfa ddata fewnol gyfredol ac yn digido elfennau papur y cais DBS cyfredol a'r broses adnewyddu.

Rheoli hyfforddiant ar ddiogelu

Byddai hyn yn disodli'r systemau gweinyddol cyfredol sydd ar waith yn Athrofa Padarn Sant ac yn cadw rhestr o glerigion a lleygion perthnasol eraill y mae'n ofynnol iddynt gael hyfforddiant ar ddiogelu, gan glustnodi'r sawl sydd heb gyflawni'r hyfforddiant. Byddai hefyd yn cychwyn yn awtomatig broses adnewyddu ar gyfer hyfforddiant.

Eglurodd y Pennaeth TGCh fod SystemServe yn gwmni a allai ddatblygu'r gronfa ddata angenrheidiol ac y byddai cost untro o £19,000 am ddatblygu'r system. Byddai'r costau gweithredol parhaus ar gyfer y system yn cael eu hysgwyddo gan gyllideb yr adran TGCh. Nodwyd y byddai'r system hon yn ychwaneg i'r system rheoli gwaith achos *Myconcern* ac yn cyflawni cyfres o swyddogaethau gwahanol ac ategol.

Roedd staff dros dro ychwanegol yn cael eu defnyddio i drosglwyddo'r holl gofnodion papur cyfredol ar faterion yn ymwneud â diogelu i'r storfa electronig.

Ar ôl trafod, cefnogodd Corff y Cynrychiolwyr y gwaith o ddatblygu'r gronfa ddata a chymeradwyo'r cyllid ychwanegol o £19,000 ar gyfer y gwaith datblygu.

Pwerau a Dyletswyddau'r Pwyllgor Pobl
20/17

Hysbyswyd Corff y Cynrychiolwyr fod y Pwyllgor Pobl yn ei gyfarfod ar 12 Chwefror 2020 wedi trafod newidiadau i'w bwerau a'i ddyletswyddau er mwyn iddynt gyfeirio'n fwy eglur at gyfrifoldebau'r Pwyllgor o ran diogelu.

Hysbyswyd Corff y Cynrychiolwyr ymhellach y byddai'r Pwyllgor Pobl yn sefydlu grŵp bach, sef y Grŵp Ymgynghorol ar Ddiogelu i roi cyngor arbenigol ar faterion diogelu, yn cynnwys yr adolygiad ar Bolisi Diogelu yr Eglwys yng Nghymru. Byddai'r Grŵp Ymgynghorol ar Ddiogelu yn adrodd yn uniongyrchol i'r Pwyllgor Pobl ac yn darparu adroddiad blynyddol i Gorff y Cynrychiolwyr.

Cymeradwyodd Corff y Cynrychiolwyr y newidiadau arfaethedig i bwerau a dyletswyddau'r Pwyllgor Pobl fel y'u nodir yn atodiad 3 (newidiadau wedi'u nodi yn goch).

Adolygu Cyflogau Clerigion
20/18

Rhoddodd Ysgrifennydd y Dalaith gyflwyniad ar lafar ar y cynnydd a wnaed gan y Grŵp Gweithredu Adolygiad ar Gyflogau Clerigion. Atgoffwyd Corff y Cynrychiolwyr bod Grŵp Gweithredu wedi ei sefydlu yn ei gyfarfod ym Mehefin 2019 (cofnod 19/30) i baratoi costau, rhagamcanion ariannol ac opsiynau ar gyfer gweithredu'r argymhellion a oedd yn codi o adroddiad y Gweithgor ar Adolygu Cyflogau Clerigion sef *Cefnogi Cenhadaeth yr Eglwys yng Nghymru yn yr 21ain Ganrif*, a gyflwynwyd ym Mai 2019.

Nododd Ysgrifennydd y Dalaith fod y Grŵp Gweithredu yn cymeradwyo themâu cyffredinol yr adroddiad o gynyddu cyflog clerigion, disodli'r cynllun pensiwn buddion diffiniedig (DB) â threfniant cyfraniad diffiniedig (DC), ac na fyddai ffioedd am waith achlysurol bellach yn daladwy i glerigion unigol ond yn cael eu casglu o dan drefniant newydd.

Casglu a gweinyddu incwm yn deillio o waith achlysurol

Nid oedd y Grŵp Gweithredu'n cytuno â'r mecanwaith a gynigwyd yn adroddiad 2019 y dylid casglu a gweinyddu'n ganolog ffioedd am waith achlysurol, gan nodi bod hyn yn ymarferol anodd ac yn galw am fuddsoddiad drud mewn staff taleithiol i gyflawni'r gwaith. Roedd trefniadau eraill yn cael eu hystyried yn fanwl.

Fel rhan o'i waith roedd y Grŵp Gweithredu wedi ystyried y peryglon roedd hyn yn eu hachosi i Gorff y Cynrychiolwyr, i fyrddau cyllid esgobaethol ac i blwyfi yn sgil y newidiadau i ddyraniad incwm ffioedd am waith achlysurol, ac roedd yn gweithio ar gynigion manwl i liniaru'r peryglon hyn.

Cyflog a threfniadau pensiwn

Eglurodd Ysgrifennydd y Dalaith fod y Grŵp Gweithredu fel rhan o'u modelu ariannol wedi defnyddio cyfraddau o 15% a 17.5% fel sail i gyfraniadau cyflogwyr, gan ystyried bod cyfradd 2019 o 20% yn anghynaliadwy. Roedd y Grŵp Gweithredu yn parhau i asesu lleiafswm cyfraddau ar gyfer cyfraniadau 'cyflogeion'.

Roedd y Grŵp Gweithredu wedi adolygu lefelau arfaethedig cyflogau ar gyfer swyddi gyda mwy o gyfrifoldebau a byddai'n argymell rhai addasiadau.

Costau

Parhaodd y Grŵp Gweithredu i fodelu costau ychwanegol ei gynigion i Gorff y Cynrychiolwyr a'r DBFs. Nododd Ysgrifennydd y Dalaith na ragwelwyd y byddai costau ychwanegol i'r DBFs yn sgil y cynigon drafft gyda'r posibilrwydd o lefelau incwm gwell. Roedd y costau blynyddol ychwanegol i Gorff y Cynrychiolwyr yn debygol o fod oddeutu £300,000 y flwyddyn yn ogystal â chostau ymgynghori â'r clerigion.

Amserlen waith y dyfodol

Roedd Gwaith y Grŵp Gweithredu yn parhau i fynd rhagddo gyda'r gobaith y byddai adroddiad llawn ar gael i'w drafod yn y Cydbwyllgor Cyllid ym mis Mehefin 2020 gyda chynigion terfynol i'w hystyried gan Gorff y Cynrychiolwyr yn eu cyfarfod ym mis Tachwedd 2020. Byddai cynigion yn cael eu cyflwyno i'r Corff Llywodraethol yn ystod 2021. Rhagwelwyd y byddai argymhellion wedi'u cytuno yn cael eu cyflwyno a'u gweithredu yn 2022.

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y sefyllfa bresennol.

Diweddariad gan y Comisiwn Cadeirlannau ac Eglwysi

20/19

Cyflwynodd Mr Thomas Lloyd, Cadeirydd y Comisiwn Cadeirlannau ac Eglwysi y newyddion diweddaraf ar waith y Comisiwn gan atgoffa Corff y Cynrychiolwyr o swyddogaeth y Comisiwn yn darparu cyngor ar faterion yn ymwneud â gofal a chadwraeth ffabrig eglwysi a chadeirlannau.

Dosbarthwyd Adroddiad Blynyddol ar Ofal Adeiladau'r Eglwys 2019 er gwybodaeth, a oedd yn dangos yr amrywiaeth o waith a oedd yn cael ei gyflawni ar draws adeiladau'r Eglwys yng Nghymru.

Cymeradwyodd Cadeirydd y Pwyllgor Eiddo, Mr Rod Davies, yr adroddiad gan nodi bod y Pwyllgor Eiddo yn parhau i weithio'n agos gyda'r Comisiwn ar adeiladau a materion yn ymwneud â threftadaeth.

Gwerthu eiddo cysegredig
20/20

Yn unol â Phennod III, adran 23(2) o'r Cyfansoddiad, awdurdododd Corff y Cynrychiolwyr werthu'r eiddo cysegredig canlynol:

- A220 Eglwys Mihangel Sant, Llanfihangel yng Ngwynfa
- A225 Eglwys Sant Paul, Dolfor
- B216 Eglwys Beuno Sant, Botwnnog
- D400 Mynwent Sant Marchell, Martletwy – yn cynnwys rhan o fynwent gyda gwerthiant yr hen eglwys
- D707 Mynwent Sant Ffydd a Sant Tyfái, Llandyfái.

Cynllun y Comisiwn Elusennau
20/21

Hysbysodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol Gorff y Cynrychiolwyr iddo werthu ym mis Hydref 2013 hen eglwys Sant Deiniol, Talwrn, yn esgobaeth Bangor. Ar y pryd roedd peth dryswch a oedd y safle'n amodol ar ôl-feddiant o dan Ddeddf Ôl-feddiant Safleoedd 1987 (Reverter of Sites Act) (a deddfwriaeth gysylltiedig).

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y sefydlwyd yn 2018 fod ôl-feddiant wedi'i gysylltu â'r safle ac felly at enillion o werthu'r safle. Yn 2019 roedd Corff y Cynrychiolwyr wedi cyflawni'r broses hysbysebu statudol ond nid oedd hawliau cyfreithiol i'r enillion wedi'u canfod.

Er mwyn ymgeisio i'r Comisiwn Elusennau am Gynllun a fyddai'n caniatáu i'r enillion mewn llaw gael eu rhyddhau at ddibenion elusennol er budd yr Eglwys yng Nghymru, gwnaeth Corff y Cynrychiolwyr y penderfyniad canlynol:

Mae ymddiriedolwyr Corff y Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru yn cyfarwyddo ei adran gyfreithiol i ymgeisio i'r Comisiwn Elusennau am Gynllun o dan Adran 2 o Ddeddf Ôl-feddiant Safleoedd 1987 mewn perthynas ag enillion net gwerthu hen eglwys Deiniol Sant, Talwrn, ym mhlwyf Llanddyfnan ac Esgobaeth Bangor

<u>BUSNES TYBIEDIG</u>

Nodwyd yr eitemau canlynol heb eu trafod.

Pwyllgor Buddsoddi
20/22

Nododd Corff y Cynrychiolwyr yr eitem ganlynol a gododd o gyfarfod y Pwyllgor Buddsoddi a gynhaliwyd ar 7 Tachwedd 2019 a 6 Chwefror 2020.

Cyfanswm gwerth y Gronfa Fuddsoddi ar 31 Rhagfyr 2019 oedd £676.8 miliwn o gymharu â £594.1 miliwn ar 31 Rhagfyr 2018, cynnydd o 13.92%.

	31/12/19 £miliwn	30/09/19 £miliwn	30/06/19 £miliwn	31/03/19 £miliwn	31/12/18 £miliwn
Cyfnewidfa Stoc - Newton	298.6	297.4	292.9	277.5	259.6
Cyfnewidfa Stoc - Sarasin	301.1	301.5	291.2	277.8	261.1
Eiddo - Cluttons	77.1	82.3	78.7	73.1	73.4
Cyfanswm Cronfa Fuddsoddi	**676.8**	**681.2**	**662.8**	**628.4**	**594.1**

Roedd yr enillion ar y gronfa gyfan tan 31 Rhagfyr 2019 fel a ganlyn:

	Ch4 2019 %	**1 fl %**	**3 bl % y.fl.**	**5 ml %y.fl.**
Cronfa EyNg	2.1	18.0	9.2	9.6
Meincnod Teknometry	2.9	16.1	6.9	7.1

Adroddwyd ar berfformiad portffolios y gyfnewidfa stoc fel a ganlyn:

	Ch4 2019 %	**1 fl %**	**3 bl % y.fl**	**5 ml % y.fl**
Newton	2.6	20.0	9.3	9.4
Sarasin	2.0	20.4	9.3	9.2
Meincnod Teknometry	2.9	16.1	6.9	7.1
Meincnod Cyfansawdd	1.7	18.1	8.1	9.4

Nodwyd adroddiad y Pwyllgor Buddsoddi.

Y Pwyllgor Archwilio a Risg
20/23

Ni chynhaliwyd yr un cyfarfod ers cyfarfod diwethaf Corff y Cynrychiolwyr.

Y Pwyllgor Pobl
20/24

Nododd Corff y Cynrychiolwyr yr eitemau canlynol a oedd yn codi o'r Pwyllgor Pobl a gynhaliwyd ar 12 Chwefror 2020.

I. <u>Polisi Gwrth-dwyll, Llwgrwobrwyo a Chamymddygiad</u>
Roedd y Pwyllgor wedi nodi bod y Polisi Gwrth-dwyll, Llwgrwobrwyo a Chamymddygiad wedi'i ddiwygio i gynnwys cysylltiad mwy eglur â'r Polisi Chwythu'r Chwiban.

II. <u>OneFamily Clergy AVC</u>
Roedd y Pwyllgor wedi nodi bod y Pennaeth Cyllid a Phennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol wedi adrodd bod Corff y Cynrychiolwyr wedi ei hysbysu gan weinyddydd AVC y clerigion fod y cyfandaliad di-dreth a dalwyd i bensiynwyr sy'n glerigion o'r Cynllun AVC rhwng 2007 a 2019 wedi bod yn fwy na 25% o werth y gronfa AVC. Nododd y Pwyllgor ymhellach os tybir bod y cyfryw daliad yn anawdurdodedig gan

CThEM, gallai hyn beri bod swm sylweddol o dreth i'w dalu gan aelodau'r cynllun a Chorff y Cynrychiolwyr (fel ymddiriedolwr y Cynllun).

Nodwyd hefyd fod Cadeirydd Corff y Cynrychiolwyr wedi'i hysbysu ar unwaith ac aed ati i ofyn am gyngor cyfreithiol.

Nodwyd adroddiad y Pwyllgor Pobl.

Y Pwyllgor Eiddo
20/25

Nododd Corff y Cynrychiolwyr yr eitemau canlynol a oedd yn codi o gyfarfodydd y Pwyllgor Eiddo a gynhaliwyd ar 5 Rhagfyr 2019:

i. Polisi Rheoli Asbestos

Roedd y Pwyllgor wedi cymeradwyo polisi rheoli asbestos.

ii. Cymhwyster rheoli eiddo Eglwys

Nododd y Pwyllgor fod gwaith cychwynnol wedi'i wneud i wyntyllu'r syniad o gymhwyster ffurfiol yn y gwaith o reoli adeiladau eglwysig. Nododd y Pwyllgor ymhellach y byddai trafodaeth fanwl gydag Esgobaethau'n digwydd wrth i'r syniad ddwyn ffrwyth.

iii. Diweddariad ar dwristiaeth eglwysi.

Roedd y Pwyllgor wedi cytuno i gefnogi menter i hyrwyddo'n well eglwysi agored. Gweler https://www.explorechurches.org/cy?986=

iv. Diweddariad ar system hawleb ar-lein

Mewn ymgynghoriad â DAC, nodwyd bod rhai newidiadau wedi digwydd i'r broses hawlebau yn ogystal â gwelliannau i'r system hawlebau ar-lein,

v. Cynnwys Eglwysi

Nododd y Pwyllgor fod y syniad wedi'i wyntyllu o gael ystorfa ar gyfer ailddosbarthu cynhwysion gormodol o ansawdd uchel.

vi. Eglwysi wedi Cau

Nododd y Pwyllgor hefyd fod y broses o gau a'r defnydd o enillion yn cael ei adolygu gan ddisgwyl y deuai'r cynigion i law erbyn cyfarfod Corff y Cynrychiolwyr ym Mehefin.

Nodwyd adroddiad y Pwyllgor Eiddo.

Y Comisiwn Cadeirlannau ac Eglwysi
20/26

Nododd Corff y Cynrychiolwyr y materion canlynol a oedd yn codi o gyfarfod y Comisiwn Cadeirlannau ac Eglwysi ar 8 Tachwedd 2019 a 14 Chwefror 2020.

i. Dehongli

Roedd y Comisiwn yn ystyried darparu arweiniad ar sut orau i ddehongli ac egluro adeiladau eglwysig i ymwelwyr.

ii. Beth sy'n digwydd ar ôl i hawleb gael ei rhoi?

Byddai'r Comisiwn yn ymchwilio i'r drefn gyfredol a pha welliannau, os oes rhai, y gellid eu gweithredu i fonitro'n well y gwaith gwirioneddol a wneir o dan yr hawleb er mwyn sicrhau y cydymffurfir â safonau.

iii. Rhestrau A a B

Ar ôl trafod gyda Chadeiryddion ac Ysgrifenyddion DAC ac adolygu newidiadau diweddar yn yr Eglwys yng Nghymru, roedd y Comisiwn yn cynnig rhai newidiadau i gwmpas rhestrau A a B (ffurfiau cryno o'r hawleb).

iv. Allorau a bedyddfeini segur

Mae'r Comisiwn wedi datblygu canllawiau ar yr hyn y dylid ei wneud gydag allorau a bedyddfeini nad oedd eu hangen mwyach.

v. Cau eglwysi

Roedd y Comisiwn yn gwneud gwaith manwl ar ddiffinio'n well fformat yr adroddiad a oedd yn ofynnol gan DAC pan fo eglwys yn cau.

vi. Y Comisiwn

Roedd y Comisiwn wedi bod yn trafod y ffordd orau y gallen nhw gefnogi treftadaeth adeiledig yr Eglwys.

Nodwyd adroddiad y Comisiwn Cadeirlannau ac Eglwysi.

Cyngor Padarn Sant
20/27

Nododd Corff y Cynrychiolwyr yr eitemau canlynol a oedd yn codi o gyfarfodydd Cyngor Padarn Sant a gynhaliwyd ar 3 Rhagfyr 2019 a 13 Chwefror 2020.

Dynodiad y cwrs

Nododd y Cyngor fod adolygiad ASA i'w gynnal ar 17-18 Mawrth. Nodwyd ymhellach pe bai canlyniad yr adolygiad yn llwyddiannus y byddai cais yn cael ei gyflwyno am ddynodi'r cwrs yn ffurfiol, cais y bydd yn ofynnol i Gorff y Cynrychiolwyr ei gymeradwyo ym Mehefin.

Nodwyd adroddiad Athrofa Padarn Sant.

Defnyddio Sêl Corff y Cynrychiolwyr
20/28

Nodwyd bod Sêl Corff y Cynrychiolwyr wedi'i ddefnyddio ar gyfer y rhifau o 36533 i 36592 yn cynnwys y rhifau a nodir. Roedd Cofrestr y Sêl ar gael yn y cyfarfod i aelodau ei archwilio a diolchwyd i'r aelodau hynny a fu'n dystion i ddefnyddio'r sêl.

Unrhyw fater arall
20/29

<u>Ymddeoliad Sue Brookman</u>

Hysbysodd y Cadeirydd Gorff y Cynrychiolwyr fod Mrs Susan Brookman ar fin ymddeol ar ôl 31 mlynedd o wasanaeth i Gorff y Cynrychiolwyr. Diolchodd yn ffurfiol i Mrs Brookman am y gefnogaeth a roes i Ysgrifennydd y Dalaith (presennol a blaenorol) ac i gyn Gadeiryddion Corff y Cynrychiolwyr.

Dymunodd Corff y Cynrychiolwyr eu dymuniadau gorau iddi ar ei hymddeoliad.

<u>Cynhadledd fideo a lleoliadau cyfarfodydd</u>

Mewn ymateb i gwestiwn gan un aelod, dywedwyd y byddid yn ymchwilio i'r posibilrwydd o gynnal cyfarfodydd trwy gynhadledd fideo.

Y Cyfarfod Nesaf

Cadarnhaodd y Cadeirydd y byddai cyfarfod nesaf Corff y Cynrychiolwyr ddydd Llun 15 Mehefin 2020 yng Nghaerdydd.

Gweddïau i gloi

Offrymodd yr Archesgob weddi i gloi'r cyfarfod

Annex 1

YR EGLWYS YNG NGHYMRU THE CHURCH IN WALES

CORFF CYNRYCHIOLWYR YR EGLWYS YNG NGHYMRU
THE REPRESENTATIVE BODY OF THE CHURCH IN WALES

COMMITTEE POWERS AND DUTIES

Name of committee	**Training, Formation and Ministerial Development Committee**
Current Chair	**The Right Reverend June Osborne (acting)**
Provincial staff contact	**The Principal of St. Padarn's Institute**
Date of issue	***17 January 2020***
Purpose of committee	To provide for the St. Padarn's Institute: academic governance, quality assurance and enhancement, and more broadly, the oversight of the training, formation and ministerial development.
Accountability	The Committee is accountable to the Representative Body and reports its business to each meeting of the Representative Body, either for the Representative Body's approval or for its information. The Committee is also connected to the Bench of Bishops, via its Chair and the Principal's engagement with the Bench, which is responsible for the overall strategy, policies and objectives of the Church in the area of the Committee's work.

Membership	• One bishop, to be Chair of the Committee (appointed by the Bench);
	• One further bishop (appointed by the Bench);
	• The six diocesan directors of ministry (*ex officio*);
	• Two members of the Representative Body (appointed by the Representative Body);
	• Two or three members appointed by the Committee on the basis of their experience in formational theological education for mission and ministry. At least one of these will be from:
	    • A non-Anglican Church; and
	    • At least one will be from another Province of the Anglican Communion;
	• Up to two further members co-opted by the Committee in order to increase the diversity of the Committee and/or to bring necessary skills and experience.
	
	Appointed posts are for a term of three-years, renewable; co-options for one year, renewable.
	
	Also, in attendance (to include the right to speak):

	• A representative of each university with which St. Padarn's Institute has a partnership agreement; • A staff representative, elected by and from among St Padarn's Institute staff, for a three-year term; • A student representative, elected by and from among the full-time ministerial candidates at St Padarn's, for a one-year term; • Any Representative Body or St Padarn's Institute staff member the Chair wishes to attend.
Current membership	Acting Chair: The Rt Rev'd June Osborne Directors of ministry: The Rev'd Dominic McClean The Rev'd Chancellor Pam Powell The Venerable Ambrose Mason The Rev'd Canon Richard Lowndes The Rev'd Canon Tim Hewitt The Rev'd Canon Dr Rhiannon Johnson RB members: Miss Paulette Brown *Vacancy*
Quorum	Half of all current members present
Review	Every three years. The powers and duties were reviewed as St. Padarn's was established in 2016 with amendments made in January 2020.
Working methods	The Committee ordinarily meets three or four times a year. An administrative staff member at St. Padarn's Institute functions as the secretary to the Committee, co-ordinating the production of the agenda and papers with the Chair and Principal. The papers are circulated by email at least ten days before the meeting to allow diocesan directors of ministry time to consult with diocesan colleagues. The Head of Finance and the Director of Operations at St. Padarn's both have a standing invitation to be present, and ordinarily are. The Principal of St Padarn's is always present. Other members of St. Padarn's staff attend at times to present particular items of work. The secretary is responsible for minutes and works with the Principal to ensure that follow up actions are completed, the majority of which are within the managerial scope of the Principal as he leads St. Padarn's Institute, but some require interface with other RB committees (including the People Committee), the RB itself (such as on safeguarding matters and Prevent) and the Bench of Bishops.
Sub-groups	There are no sub-groups of the committee, though a range of stakeholder engagement working groups exist to ensure the work of the St. Padarn's Institute remains closely linked to the needs of the Church in Wales.
Chair's action	There is no routine use of Chair's action. All actions taken by the Chair shall be reported to the next scheduled meeting of the Committee for confirmation.

Ethical Investment Policy

As a Christian Church we are tasked to co-operate with God's active presence in the world and with proclaiming the values of the kingdom of God. This means that the Church has a particular interest in promoting all that furthers justice and peace, that enables full human flourishing, that honours creation and that builds creative human communities.

The Church in Wales wishes to have an investment policy that is ethical and consistent with the furtherance of our aims and objectives. We believe that it is entirely appropriate and possible to operate such a policy alongside the requirement to achieve the best returns from our investments, and to use our investments as an ethical means of contributing to the cost of ministry and mission in the Province.

Our aim is to invest in successful companies that are committed to developing their business in the interests of their shareholders, customers, local communities and employees by operating:

- Responsible employment practices.
- Conscientious corporate governance.
- Policies and practices which demonstrate a proper regard for the environment and for the well-being of the created order.
- Policies sensitive to the human rights and wellbeing of individuals and communities in which they operate.
- Fair trading practices.

In its policy for investment, the Church in Wales will use its best endeavours not to be associated with companies whose products or policies conflict with these aims or to invest in companies which:

- Are responsible for the wanton despoliation of the environment.
- Are responsible for anything that threatens peace, security and communal well-being.
- Exploit, demean, corrupt or degrade humankind, especially the poor or the financially vulnerable.
- Are indifferent to the well-being of animals.

We recognise the complexities surrounding the activities of companies in which we can invest, and reserve the right to make investment decisions on a case by case basis. We will endeavour to engage with companies which are in actual or potential breach of this policy or where concerns exist over ~~governance and social responsibility~~ environmental, social and governance issues before considering disinvestment.

It is the policy of the Church in Wales not normally or knowingly to invest in any company:

- which derives more than ~~20%~~ 10% of its turnover from a primary focus on gambling, or the production or sale of alcoholic beverages or tobacco products;
- which derives more than 5% of turnover from pornography, predatory lending activities or the proliferation of armaments;~~ beyond areas of legitimate defence and international peacekeeping;~~
- ~~which derives more than 10% of turnover from the extraction of thermal coal or the production of oil from tar sands.~~
- which derives more than 5% of its turnover from the production or the extraction of fossil fuels.

The Church in Wales wishes to be a well informed and responsible investor, and to this end is represented on the Church Investors Group, which is a means of accessing research, obtaining reliable information, sharing best practice with other member organisations, and exercising combined shareholder influence.

A valuable relationship exists between the Investment Committee and the Church in Wales Ethical Investment Group to which the Committee refers problematic cases, and from which it receives an annual report.

<u>Annex 3</u>

COMMITTEE POWERS AND DUTIES

Name of committee	**People Committee**
Current Chair	**Mr Peter Kennedy**
Provincial staff contact	**Head of Finance**
Date of issue	
Purpose of committee	To develop and oversee policies affecting the Representative Body employees, clergy office-holders and volunteers within the Church in Wales.
Accountability	The People Committee is accountable to the Representative Body and reports its business to each meeting of the Representative Body, either for approval or for information.
Membership	The People Committee is made up of: • Up to 10 members; • The majority of members shall also be members of the Representative Body; • The overall majority of members shall be lay people who are appointed for their human resources and/or safeguarding expertise. • A bishop. The Chair of the Committee is appointed by the Representative Body at the beginning of each triennium of membership. The Committee will be invited to select its own Deputy-chair at the beginning of each triennium of membership for report to the Representative Body.
Current membership	(Up to 10 members with RB and lay majorities) *Chair* — Mr Peter Kennedy *Other RB members* — Mr Nick Griffin Archdeacon of Brecon Mr Tim Davenport Mrs Hilary Wiseman *Other members* — Bishop of St. Asaph Mrs Barbara Harding Mr David Halse Mr Colin Francis *Vacancies* — One
Quorum	Half of all appointed members present, plus one.

Review	The powers and duties for the People Committee will be reviewed by the Representative Body at the beginning of each triennium of membership. The powers and duties were last reviewed and approved in June 2018. The powers and duties will be next reviewed in March 2021.
Working methods	The People Committee will ordinarily meet three times per year. An agenda, papers and supporting documentation for each meeting will be circulated to members a week before the date of the meeting, either by email or by post. Non-members may be invited to attend meetings and may be invited to speak: non-members may not vote. Committee meetings will be attended by relevant provincial staff who will provide meeting support. Minutes will be taken of all Committee meetings with any points of follow-up action and matters arising monitored and referred to other bodies as necessary.
Sub-groups	The Committee has one sub-group, the Safeguarding Advisory Group. The Safeguarding Advisory Group reports to the People Committee at each meeting and provides an annual report to the Representative Body. The Safeguarding Advisory Group's Chair is ………………….
Chair's action	The People Committee's Chair may authorise: • Clergy retirements on the grounds of ill health; • Payments of clergy death-in-service entitlements; • Payments of clergy death-in-service entitlements where the cleric has additional voluntary contribution (AVC) benefits; • Payments of lump-sums to clergy in cases of serious ill health; • Clergy housing loan payments; and • Pension enhancements to clergy under the ill health enhancement scheme; • (In urgent circumstances) changes to the Church in Wales's Safeguarding Policy required to maintain compliance with statutory regulations; and • Requests for application of the Market Supplement Pay Policy. (Ordinarily, such requests would be raised with the People Committee when a job was designed but, in exceptional circumstances, if it became necessary during the course of negotiations with a successful candidate, the Chair would be approached to authorise any supplement to the advertised salary.)
Provincial staff attendance	Ordinarily, the following members of provincial staff will be present at People Committee meetings: the Head of Finance, the HR Consultant and the Safeguarding Manager. The Provincial Secretary also has the right to attend Committee meetings.

Definition of powers and duties	
Powers	Subject to overall policies, objectives and budgets set by the Representative Body, the People Committee shall have the following powers: 1 To consider cases of incapacity involving clergy or employees referred by the diocesan bishop or Provincial Secretary respectively, and to take appropriate action to resolve such cases within the overall policies of the Representative Body and the requirements of the Constitution and Canons of the Church in Wales. 2 To administer death-in-service payments provided through the Clergy Pension Scheme. 3 To appoint an Appeals Panel in accordance with the disciplinary procedure and grievance procedure of the Representative Body of the Church in Wales. 4 To appoint the employer-nominated trustee to the Representative Body Staff Pension Scheme. 5 To provide independent governance, scrutiny and expert advice on the development, implementation and review of a robust Provincial Safeguarding Strategy. 6 To fulfil the role of 'critical friend' in offering advice and challenge to the Provincial Safeguarding Team. 7 To undertake quality assurance and audit activity, including by commissioning independent external audit.
Duties	The Committee shall consider and make recommendations to the Representative Body on the following areas: 1 Policies which affect volunteers, clergy, and employees of the Representative Body in line with the specific legislation that applies to each group and good practice and which support the strategic objectives of the Church in Wales. 2 The level of clergy stipends and staff salaries. 3 The terms and funding of the pension schemes for clergy and staff respectively. 4 Fees and/or expenses of office or employment for bishops, clergy and staff. 5 The Clergy Retirement Housing Loan Scheme and other loan schemes provided for clergy.

	6 Overall responsibility for the Representative Body's staff resource requirements, terms and conditions of employment and recruitment of employees of the Representative Body. 7 Recommendations to award a market supplement allowance under the Representative Body's Market Supplement Pay Policy. 8 Provision of assurance to the Governing Body, Representative Body, Archbishop, bishops and senior officers that the Church in Wales has clear and effective safeguarding policies, procedures, guidance and operational working practices that are consistent with the statutory framework for safeguarding in Wales. 9 Contribution to the development, delivery, monitoring and review of an effective Provincial Safeguarding Training Strategy, including aims, learning outcomes and course content. 10 The requirement to consider and be mindful of the needs of victims and survivors, especially in relation to abuse perpetrated by clergy or church officers. The Committee shall also consider such matters as are referred to it by the Representative Body.